

นโยบายการทดสอบและ ประเมินคุณภาพผู้เรียน

ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ

ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓ ประเด็น

๑. นโยบายการทดสอบและประเมินผลของ
กระทรวงศึกษาธิการ

๒. นโยบายการประเมินคุณภาพผู้เรียน
ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๓. แผนสนับสนุนส่งเสริมด้านการทดสอบและ
ประเมินผลของ สพฐ.

**๑.นโยบายการทดสอบ
และประเมินผล
ของกระทรวงศึกษาธิการ**

งานนโยบายที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ (ด้านการทดสอบ)

ปรับระบบการสอบ NT/O-NET ให้เป็นที่ยอมรับและสะท้อนถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา

- ทำให้ข้อสอบ O-Net สอดคล้องกับการเรียนการสอน
- จัดทำ Test Blueprint
- ให้มีการจัดทำ Item Card
- ให้ความสำคัญกับกระบวนการคัดเลือกคนออกข้อสอบและผู้ตรวจข้อสอบ
- เฉลยข้อสอบ
- วิเคราะห์ผล O-Net เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

ภารกิจตามนโยบาย

Mission

Policy & Agenda

Bureau

การทดสอบ ประเมินผล
และประกันคุณภาพ

สทศ.
(..)

สวก.
(..)

การพัฒนาระบบการ
ประเมินคุณธรรม
จริยธรรมนักเรียน

การพัฒนาเครื่องมือวัดผล/
ประเมินผลในชั้นเรียน
(Formative/Summative
Assessment)

การพัฒนาระบบการวัด
และประเมินผลตามแนว
PISA

การสร้างเครือข่ายความ
ร่วมมือด้านการทดสอบกับ
สทศ. สสวท.

การพัฒนาระบบ
การประกันคุณภาพ
ภายใน

การวิเคราะห์และพัฒนา
คลังข้อสอบเพื่อให้
บริการ

การเทียบวุฒิ
การศึกษา

ภารกิจ สทศ.สพฐ.

การทดสอบ การประเมินผล

- การพัฒนาเครื่องมือที่ได้มาตรฐาน
- การประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT การอ่านการเขียน)
- การวัดระดับความสามารถด้านภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ
- การสร้างความเข้มแข็งด้านการประเมินแก่เขตพื้นที่และสถานศึกษา

การประกันคุณภาพ การศึกษา

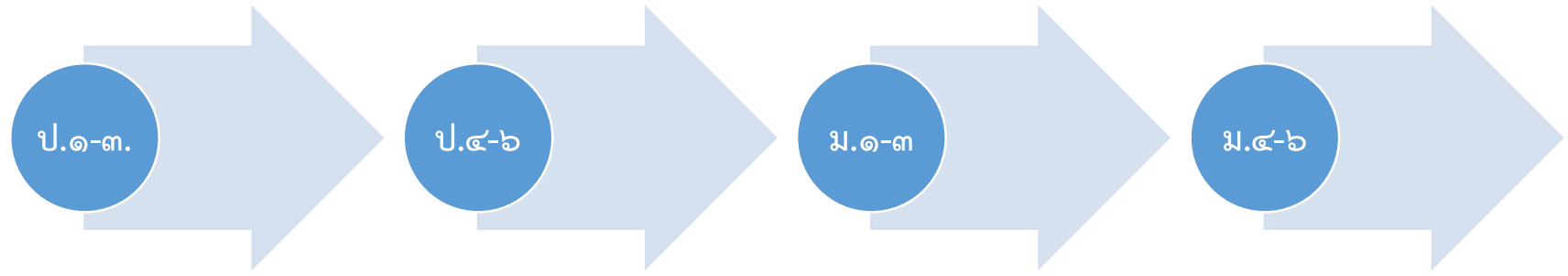
- การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
- การส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งด้านการประกันคุณภาพให้กับสถานศึกษา
- การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอก
- การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน

การจัดทำทะเบียนและ สารสนเทศ

- การพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลและทะเบียนผู้จบการศึกษา
- การให้บริการตรวจสอบวุฒิ รับรองวุฒิ ออกเอกสารสำคัญทางการศึกษา
- การให้บริการเทียบวุฒิการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน
- การศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาของต่างประเทศเพื่อวางแผนการเทียบวุฒิการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน

การวัดและประเมินผลผู้เรียน

การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

การใช้ข้อสอบกลาง (ป.๒ ป.๔-๕ และ ม.๑-๒)

ป.๓

ป.๖

ม.๓

ม.๖

การประเมินระดับชาติ (NT และ O-NET)

ป.๑-๔

การอ่านการเขียน

ป.๖

Pre O-NET

ม.๓

Pre O-NET

PISA

ม.๖

GAT/PAT

๙ วิชาสามัญ

๒.นโยบายการประเมิน
คุณภาพผู้เรียน
ปีการศึกษา ๒๕๖๐

นโยบายการประเมินคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๑. มีเครื่องมือมาตรฐานให้สถานศึกษาประเมินด้านการอ่านของนักเรียนชั้น ป.๑

- เป็นการประเมินสรุปรวมปลายปี (ภาคเรียนที่ ๒)
- ไม่ใช่เป็นการประเมินระดับชาติ
- ให้ครูและผู้เกี่ยวข้องนำผลไปปรับปรุงและพัฒนาให้นักเรียนเป็น

รายบุคคล

- ไม่ใช่ประเมินเพื่อตัดสินผล/เลื่อนชั้น

๒. ประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ระดับชั้น ป.๓ มุ่งวัดสมรรถนะสำคัญ ๓ ด้าน

๒.๑ ด้านภาษา (Literacy)

๒.๒ ด้านคำนวณ (Numeracy)

๒.๓ ด้านเหตุผล (Reasoning Abilities)

นโยบายการประเมินคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๓. ใช้ข้อสอบมาตรฐานกลางเพื่อให้โรงเรียนใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินปลายปีของสถานศึกษา (School Assessment)

- นโยบาย สพฐ. ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ส่งเสริมสนับสนุนการนำการทดสอบ O-NET การประเมินของ PISA และระบบการทดสอบกลางของ สพฐ. มาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ/มาตรฐานใกล้เคียงกัน
- ประกาศ สพฐ. เรื่อง แนวปฏิบัติในการยกระดับคุณภาพนักเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ใช้ข้อสอบกลางที่พัฒนาโดย สพฐ. ในการสอบปลายปีอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ของคะแนนสอบทั้งหมด
- ข้อสอบมาตรฐานวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในตัวชี้วัดที่สำคัญโดยเน้นการคิดขั้นสูง (คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์)
- ใช้ข้อสอบกลางในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ , ๔, ๕ และมัธยมศึกษาปีที่ ๑, ๒

ชั้น	กลุ่มสาระการเรียนรู้
ป.๒	๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ (ภาษาไทย-การอ่านออกเขียนได้แบบบูรณาการ)
ป.๔-๕	๓ กลุ่มสาระหลัก (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์)
ม.๑-๒	๕ กลุ่มสาระหลัก (ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษาฯ และภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ))

นโยบายการประเมินคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๔. สร้างข้อสอบ Pre O-NET ชั้น ป.๖ และ ม.๓ ไว้บริการให้กับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำไปใช้เตรียมความพร้อมกับผู้เรียนในสังกัดก่อนสอบ O-NET

- การจัดสอบขึ้นอยู่กับว่าเขตพื้นที่การศึกษาใดจะมีความประสงค์ที่จะจัดสอบ Pre O-NET

- กำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจัดสอบ Pre O-NET

- เน้นการนำผลการทดสอบไปใช้

นโยบายการประเมินผลคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๕. การสอบ O-NET ของสถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (องค์การมหาชน) : สทศ.

๕.๑ นักเรียนชั้น ป.๖ และ ม.๓ สอบ ๔ วิชา
(คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ)

๕.๒ นักเรียนชั้น ม.๖ สอบ ๕ วิชา (คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย สังคมศึกษาฯ และภาษาอังกฤษ)

๕.๓ หน่วยงานที่ออกข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ ชั้น ป.๖ ม.๓ และ ม.๖ คือ สสวท.

๕.๔ ข้อสอบวิชาภาษาไทย เป็นข้อสอบแบบเขียน
ตอบ/อัตนัย คิดน้ำหนักคะแนนเป็น ๒๐%

นโยบายการประเมินคุณภาพผู้เรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๐

๖. การสอบ O-NET ชั้น ป.๖ และ ม.๓ วิชาสังคมศึกษาฯ

๖.๑ ให้โรงเรียนดำเนินการประเมินปลายปีในวิชาดังกล่าว เช่นเดียวกันกับการประเมินในวิชาสุศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และวิชาการ งานฯ ที่ได้ดำเนินการอยู่แล้ว

๖.๒ ให้พัฒนาเครื่องมือและวางระบบการประเมินปลายปีให้ได้ มาตรฐาน

๗. ช่วงเวลาการสอบทั้งระบบของนักเรียนชั้น ม.๖ จะอยู่ในช่วง ไกล่เคียงและติดต่อกันตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคม

๗.๑ การสอบปลายปีของโรงเรียน (School Assessment)

๗.๒ การสอบระดับชาติ (O-NET)

๗.๓ การสอบเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา (๙ วิชา สามัญ และ GAT/PAT)

๘. ระบบการสอบเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๑ จะมีการเปลี่ยนระบบการคัดเลือกใหม่

๘.๑ การสอบคัดเลือก มี ๕ ครั้ง

๘.๒ ยึดหลัก ๑ คน ๑ สิทธิ์

๘.๓ ให้นักเรียนเรียนจบหลักสูตรก่อนจะมี

การสอบ

ระบบการสอบเพื่อคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๖๑

รอบการ สมัคร	วิธีการ	รายละเอียด
ครั้งที่ ๑	ระบบ Portfolio ไม่สอบ ข้อเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - รับตรงโดยไม่มี การสอบ - พิจารณาจากแฟ้มสะสมงานของนักเรียน - ส่งข้อมูลไปเคลียร์ริงเฮาส์
ครั้งที่ ๒	ระบบโควตา สอบข้อเขียน	<ul style="list-style-type: none"> - รับตรงแบบใช้คะแนนสอบ - ใช้คะแนนสอบจากส่วนกลาง - ส่งข้อมูลไปเคลียร์ริงเฮาส์
ครั้งที่ ๓	ระบบรับตรง ร่วมกัน	<ul style="list-style-type: none"> - สมัครสอบระบบกลางร่วมกันทั่วประเทศ - นักเรียนเลือกได้ ๔ สาขา โดยไม่ต้องเรียงลำดับ - ระบบจะส่งข้อมูลให้มหาวิทยาลัยพิจารณา และตอบรับหรือไม่ตอบรับกลับมาในระบบ (ทั้ง ๔ สาขา) - ประกาศผลคะแนน โดยนักเรียนทราบผลคะแนน
ครั้งที่ ๔	ระบบ Admission	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นระบบ Admission เดิมที่สอบในปัจจุบัน - นักเรียนเลือกได้ ๔ สาขา แต่ต้องเรียงลำดับ - ระบบจะประกาศผลสาขาที่ได้รับเพียงสาขาเดียว - หากใช้สิทธิ์แล้ว จะไม่มีสิทธิ์สมัครรับตรงอิสระ
ครั้งที่ ๕	ระบบรับตรง อิสระ	<ul style="list-style-type: none"> - สมัครโดยตรงกับมหาวิทยาลัย - อาจมีการสอบวิชาเฉพาะเพิ่มเติมได้

กลุ่มการสมัครพิเศษ สำหรับนักเรียนที่สอบติดในวิชาสามัญ ๔ วิชา

กลุ่มการสมัครพิเศษ สำหรับนักเรียนที่สอบติดในวิชาสามัญ ๔ วิชา

กลุ่มการสมัครพิเศษ สำหรับนักเรียนที่สอบติดในวิชาสามัญ ๔ วิชา

กลุ่มการสมัครพิเศษ สำหรับนักเรียนที่สอบติดในวิชาสามัญ ๔ วิชา

กลุ่มการสมัครพิเศษ สำหรับนักเรียนที่สอบติดในวิชาสามัญ ๔ วิชา

๓.แผนสนับสนุนส่งเสริม
ด้านการทดสอบและ
ประเมินผลของ สพฐ.

มาตรฐานการทดสอบ

มาตรฐาน

แนวปฏิบัติ

ผู้สร้างข้อสอบ

ครูผู้สอนแต่ละกลุ่มสาระฯ

มีจรรยาบรรณและ
เจตคติที่ดี รักษา
ความลับ มุ่งมั่น
ตั้งใจ ทำงานร่วมกับ
ผู้อื่นได้ดี เปิดใจ

เป็นครูของครู

มีประสบการณ์การสร้างข้อสอบ/
ผลงานเชิงประจักษ์

เป็นเครือข่ายร่วมกับ สทศ.สพฐ.

การพัฒนา แบบทดสอบ

จัดทำ Test Blueprint

จัดทำ Item Card

สร้างข้อสอบ
ตามระดับพฤติกรรม

มีข้อสอบ
ที่เป็นเขียนตอบ

ข้อสอบถูกต้อง
เป็นตัวแทน/กลุ่มตัวชี้วัดต้องรู้

สอดคล้องกับข้อสอบ
ที่ใช้ในระดับนานาชาติ

มีการเฉลยข้อสอบ

การบริหาร การทดสอบ

การกำหนดผู้รับผิดชอบ

แผนการจัดสอบ/ศูนย์สอบ/การ
ตั้งกรรมการสอน

การชี้แจงกรรมการดำเนินงาน
จัดสอบ

โปร่งใส

ได้มาตรฐาน

ประสิทธิภาพ

การพิมพ์ข้อสอบ และตรวจให้คะแนน

การพิมพ์ข้อสอบ/กระดาษคำตอบ

การตรวจให้คะแนน
(ปรนัยและเขียนตอบ)

การกำหนดจุดตัดคะแนน

การรายงานผล การทดสอบและ การนำผลไปใช้

รูปแบบและวิธีการรายงาน/การนำผลไปใช้

ช่วงเวลา

NT Access

สาระของรายงาน

กลุ่มเป้าหมาย

แนวทาง
การนำผลไปใช้

มาตรฐานการทดสอบ

มาตรฐาน

ผู้สร้างข้อสอบ

แนวปฏิบัติ

ครูผู้สอนแต่ละกลุ่ม
สาระฯ

มีประสบการณ์การสร้าง
ข้อสอบ/ผลงานเชิง
ประจักษ์

มีจรรยาบรรณ
และเจตคติที่ดี
รักษาความลับ
มุ่งมั่น ตั้งใจ
ทำงานร่วมกับ
ผู้อื่นได้ดี เปิดใจ

เป็นครูของครู

เป็นเครือข่ายร่วมกับ
สทศ.สพฐ.

มาตรฐานการทดสอบ

มาตรฐาน

การพัฒนาแบบทดสอบ

แนวปฏิบัติ

จัดทำ Test
Blueprint

จัดทำ Item
Card

สร้างข้อสอบ
ตามระดับ
พฤติกรรม

มีข้อสอบ
ที่เป็นเขียนตอบ

ข้อสอบถูกต้อง
เป็นตัวแทน/กลุ่ม
ตัวชี้วัดต้องรู้

สอดคล้องกับข้อสอบ
ที่ใช้ในระดับนานาชาติ

มีการเฉลยข้อสอบ

มาตรฐานการทดสอบ

มาตรฐาน

การบริหาร
การทดสอบ

แนวปฏิบัติ

การกำหนด
ผู้รับผิดชอบ

แผนการทดสอบ/ศูนย์สอบ/
การตั้งกรรมการสอน

การชี้แจงกรรมการ
ดำเนินงานจัดสอบ

โปร่งใส

ได้มาตรฐาน

ประสิทธิภาพ

มาตรฐานการทดสอบ

มาตรฐาน

การพิมพ์ข้อสอบ
และตรวจให้
คะแนน

แนวปฏิบัติ

การพิมพ์ข้อสอบ/
กระดาษคำตอบ

การกำหนดจุดตัดคะแนน

การตรวจให้คะแนน
(ปรนัยและเขียนตอบ)

มาตรฐานการทดสอบ

มาตรฐาน

การรายงานผล
การทดสอบและ
การนำผลไปใช้

แนวปฏิบัติ

รูปแบบและวิธีการรายงาน/การนำผลไปใช้

ช่วงเวลา

NT
Access

สาระของ
รายงาน

กลุ่มเป้าหมาย

แนวทาง
การนำผลไปใช้

แผนการสนับสนุนส่งเสริมการทดสอบและประเมินผล

๑. พัฒนาครูด้านการสร้างข้อสอบที่ได้มาตรฐาน
๒. สร้างวิทยากรแกนนำระดับเขตพื้นที่ เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
๓. รวบรวมผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลให้เป็นที่ปรึกษาแก่สถานศึกษา
๔. สร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวัดและประเมินผล/ชุมชนนักวัดผลฯ
๕. สร้างข้อสอบที่ได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน
๖. สนับสนุนงบประมาณ เพื่อการพัฒนาระบบการวัดและประเมินให้กับเขตพื้นที่การศึกษา
๗. จัดทำคลังข้อสอบมาตรฐานให้บริการแก่เขตพื้นที่และสถานศึกษา

โครงการพัฒนาคคลังข้อสอบมาตรฐาน (Standardize Item Bank System: SIBS)

๑. ข้อสอบวัดความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในด้านความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ (Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Abilities)
๒. ข้อสอบมาตรฐานกลาง ใน ๕ สาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาต่างประเทศ ระดับชั้น ป.๒ ป. ๔-๕ และ ม.๑-๒
๓. ข้อสอบ Pre-ONET ระดับชั้น ป.๖ และ ม.๓
๔. ข้อสอบจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๑๐,๐๐๐ ข้อ
๕. ข้อสอบทั้งแบบเลือกตอบ ทั้ง ๔ รูปแบบ ได้แก่ แบบคำตอบเดียว แบบหลายคำตอบ แบบเชิงซ้อน และแบบกลุ่มสัมพันธ์ และข้อสอบแบบเขียนตอบ ทั้งแบบจำกัดคำตอบหรือตอบสั้น และแบบขยายคำตอบหรือตอบอิสระ

โครงการพัฒนาคคลังข้อสอบมาตรฐาน (Standardize Item Bank System: SIBS)

ภาพรวมระบบคลังข้อสอบมาตรฐาน

โครงการพัฒนาคคลังข้อสอบมาตรฐาน (Standardize Item Bank System: SIBS)

